

[Økonomiministeren.]

følgende korte karakteristik af den gunstige udvikling i Danmark:

„Den tilbageholdende politik, som iværksattes i sommeren 1957 for at standse forringelsen i Danmarks betalingsbalance, forhindrede en stigning i det indenlandske forbrug og åbnede derved mulighed for fuldt ud at drage fordel af de gunstige ydre vilkår.“

Den betydelige forbedring i valutastillingen, der skete gennem efteråret 1957 og foråret 1958, medførte en hurtig lettelse i de indenlandske penge- og kreditforhold, som i høj grad bidrog til at lette et opsving i bygge- og anlægsvirksomheden. Udviklingen siden sommeren 1957 har således været denne, at der gennem hele perioden har været en stigende afsætning både af industri- og landbrugsvarer til eksport. Samtidig har der været et opsving i investeringerne, og begge dele har i forening med de faldende råvarepriser medført øgede indkomster, som igen har betinget et stigende forbrug. Herigennem er skabt grundlag for øget produktion og beskæftigelse i så godt som alle erhverv.

I 1959 var det især stigningen i den indenlandske afsætning, der øgede produktionen. I andet halvår af 1959 blev industriproduktionen 14 pct. højere end det hidtidige maksimum, som indtraf i første halvår af 1957. Beskæftigelsen blandt de forsikrede arbejdere øgedes med 6 pct. Bygge- og anlægsvirksomheden viste, at den som tidligere også denne gang indtog en nøglestilling i vort økonomiske liv. I 1959 har byggeriets omfang været ca. 20 pct. større end året før. Taget under ét steg de samlede indkomster i 1959 med henved en halv snes procent, hvilket er mere end dobbelt så meget som året før.

Jeg skal i øvrigt ikke her give en detaljeret redegørelse for det økonomiske forløb i 1959, men vil dog gerne fremhæve et par enkeltheder til nærmere karakteristik af udviklingen inden for vore to hovederhverv, landbrug og industri og håndværk.

For landbruget betød de overvejende gunstige markedsforhold i udlandet i 1959 en meget betydelig forbedring af afsætningsvilkårene for animalske produkter. Siden 1954 har værdien af den animalske produktion svinget omkring 6 milliarder kr.

I 1959 steg den med 15 pct. til 7 milliarder kr. Der var fremgang for alle hovedvarerne, bortset fra æg.

For industriens vedkommende mærkedes i de første måneder af 1959 en vis svækkelse af afsætningsvilkårene i udlandet, som dog senere er afløst af en stigende efterspørgsel. Det hænger sikkert sammen med, at konjunkturomslaget mange steder i udlandet først satte ind for alvor omkring årets midte. Den midlertidige afmatning i industrieksportens vækst kom dog ikke til at sætte sig spor i produktion og beskæftigelse i industrien taget under ét, idet — som noget nyt — en stærkt stigende efterspørgsel fra hjemmemarkedet, der vel ikke mindst havde sit udspring i den voldsomme forøgelse af byggeriet, opretholdt stignings-takten i industriproduktionen.

Der er al mulig grund til at tro, at højkonjunkturen vil fortsætte både i udlandet og herhjemme i 1960.

Efterhånden som arbejdsløsheden er blevet reduceret og kapacitetsudnyttelsen i industrien er blevet forbedret, er det blevet vanskeligere at øge produktionen i samme tempo som efterspørgslen. Mest udpræget har disse vanskeligheder vist sig i bygge- og anlægsgangene, hvor der i sommeren og efteråret har været et mærkbart efterspørgselspres. Men i øvrigt må den gradvise forringelse af betalingsbalancen i løbet af 1959 tages som udtryk for, ikke blot at bytteforholdet i udenrigshandelen er blevet noget forringet, men også for at spillerummet for yderligere produktionsudvidelse er indsnævret.

Efter den afvikling af importrestriktionerne, som har fundet sted den 1. marts, må man vente en noget stigende indførsel af forarbejdede industrivarer her til landet. Den vil måske ikke være særlig stor i de første måneder, men omlægningen af importpolitikken videreføres jo ved toldnedsættelser over for EFTA-landene fra den 1. juli. Det må endvidere forventes, at der sker en stigning i importen af råvarer og halvfabrikata til industrien. Og importen af råstoffer til landbruget vil gå noget op bl. a. på grund af den dårlige høst i 1959. Når hertil føjes, at indførslen må ske til lidt højere priser end hidtil, er det klart, at der vil ske en stærk vækst i valutaudgifterne.